

zahvalnost & radost

1/2026

Sadržaj	Strana
Doline u Izraelu (1)	1
Rat između Izraela i Irana – ima li to veze sa mnom?	5
Drži čvrsto!	7
Krist u Jeremiji - Krist i Jeremija	8
Pomoć na putu vjere: Božansko srce, Praktično posvećenje	13
Biblijske slike i simboli: Mana, glad, ječam	15

Dragi čitatelji,

Rat između Izraela i Irana već je neko vrijeme glavna tema o kojoj se govori u svijetu. I mi u ovom broju našeg časopisa objavljujemo članak o tome; ali ne s gledišta s kojeg to promatraju ljudi u svijetu, nego s Božjeg, to jest biblijskog gledišta. Pritom nas autor podsjeća i na našu ulogu u svijetu. Iako smo u svijetu, mi nismo od svijeta. Naša je uloga pokazivati ovdje u svijetu upravo ono što mu nedostaje: mir. Gospodin Isus će jednom, i to uskoro, zavladatai nad svim svijetom kao kralj pravедnosti i mira. U tome je Melkisedek („Doline u Izraelu – Kraljeva dolina“) predlika Gospodina Isusa. No danas je On još uvijek odbačen, kako od svog naroda, Izraela, tako i od svijeta. Zato je Njegova odbačenost još uvijek udio svih njegovih sljedbenika („Krist u Jeremiji“).

Ali ne bismo trebali razmišljati samo o našoj ulozi u svijetu, to jest prema drugim ljudima, koliko god to bilo važno. Imamo i svoje vlastite (duhovne) potrebe, koje su sasvim stvarne. Božje srce nam je otvoreno, i On ima obilje spremno za nas. Neka nam On podari da živimo u praktičnom posvećenju, odvojenosti od svijeta i uspješno se borimo u dobroj borbi vjere.

Srdačan pozdrav

Vaš Urednik

Doline u Izraelu (1)

Postanak 14,17-24, Postanak 26,17-22,
2. Samuelova 18,18

Uvod

U nizu od tri članka želimo naučiti nešto o dolinama u zemlji Izrael. U nekim od tih dolina dogodili su se različiti događaji koji su zapisani u Bibliji. Oni nam pružaju duhovne pouke za naš kršćanski život.

Članci su sačinjeni tako da možeš razmišljati i samostalno raditi. Tekstovi s prazninama i pitanja potiču te da sâm obradiš ovu temu.

Izrael nije ravna zemlja. Ima planine i doline:

„Jer te GOSPODIN, Bog tvoj, dovodi u dobru zemlju; zemlju potokâ, vrelâ i podzemnih voda što izvire iz _____ i _____“ (Ponovljeni Zakon 8,7).

Najznačajnija dolina u Izraelu je Jordanska dolina, s jednom geografskom osobitošću: nalazi se ispod razine mora.

Jordan je tvorio istočnu granicu obećane zemlje i bio je poput prirodne prepreke prema van. Ipak su dva i pol plemena izabrala svoju baštinu izvan te granice i nastanila se na istočnoj strani Jordanske doline.

U Bibliji se spominju i mnoge druge doline:

- U njima su se vodile bitke:
dolina _____, Post 14,8.
- Tamo su se bili utaborili neprijatelji:
dolina _____, Suci 6,33;
_____ dolina, 2. Sam 5,18.22.
- Doline su bile i mjesta gdje se vršilo idolopoklonstvo:
dolina _____,
Jer 7,31 ili
- gdje je izvršena ozbiljna osuda:
dolina _____, Još 7,24-26.

Jedna velika dolina koja je opisana u Božjoj riječi još uvijek ne postoji. Nastat će tek kada se Gospodin Isus vrati na zemlju. U tu dolinu će vjerni Židovi u posljednjem trenutku pobjeći pred neprijateljem (Zah 14,3-5).

Riječ „dolina“ ponekad je prijevod hebrejske riječi „nahal“. Time se označava dolina kroz koju teče potok. Drugi hebrejski izrazi također se prevode kao „dolina“ i imaju više značenje dolinske ravnice ili klanca. U nastavku to nećemo razlikovati, nego ćemo na pojedinim mjestima tražiti duhovnu pouku.

Vidi kartu Izraela sa dolinama na trećoj stranici omota.

Dolina Šave – Kraljeva dolina

Postanak 14,17-24; 2. Samuelova 18,18
Biblija nam ne govori gdje se nalazi dolina Šave ni zašto se tako zove. Na temelju opisa u Postanku 14 može se pretpostaviti da se nalazi u blizini Jeruzalema.

Iza Abrahama i njegovih saveznika bilo je burno razdoblje: progonili su vojску četiriju kraljeva i porazili ih kako bi oslobodili Lota. On je prije toga bio zarobljen i odveden zajedno sa svim ostalim stanovnicima Sodome.

Abraham je povratio i opljačkanu imovinu ljudi iz Sodome. Iscrpljen i pun dojmova došao je u dolinu Šave. Novi kralj Sodome želio se ondje susresti s njim.

Prije nego što je došlo do tog susreta, potpuno neočekivano pojavio se drugi kralj: Melkisedek, kralj Salema. On je Abrahamu donio hranu i blagoslovio ga. O tome čovjeku se izvještava samo ono što je pozitivno. Evo nekoliko točaka:

- Njegovo ime znači _____
_____ (r. 18).
- On je kralj Salema, što znači _____
(r. 18).
- On je _____
Svevišnjega (r. 18).
- On ima vrhovnu vlast, jer mu je
Abraham dao _____ (r. 20).

U Poslanici Hebrejima 7,1-3 nalazimo još jedan opis Melkisedeka. Tamo

na kraju čitamo da je „uspoređen sa _____“. Melkisedek je, dakle, predlika Gospodina Isusa.

Nakon tog susreta Abraham se susreo s kraljem Sodome, koji mu je ponudio: „Meni daj ljude, a dobra uzmi sebi.“ Ali Abraham je to odbio, jer nije želio dugovati zahvalnost tom čovjeku. Njemu je bilo jasno: „Kralj Sodome je zao čovjek i kasnije će zahtijevati nešto od mene. Ako bih tada na to pristao, postupio bih protiv svoje savjesti.“ Abraham je prepoznao tu opasnost i ponio se ispravno.

O čemu se radi u borbi vjere?

- Naša borba nije protiv ljudi, nego protiv duhovnih sila zla koje žele utjecati na nas (Ef 6,12).
- Bog daje sredstva za borbu, koja trebamo upotrebljavati protiv neprijatelja (2 Kor 10,4).
- Borimo se za svoju braću i sestre u vjeri (Kol 2,1), za Evanđelje (1 Sol 2,2), za vjeru, to jest za sve kršćanske istine i blagoslove (1 Tim 1,18; 6,12).
- Borba vjere sa sobom donosi patnje (Fil 1,29.30; 1 Sol 2,2).
- To je velika i dobra borba (Kol 2,1; 1. Sol 2,2; 1 Tim 1,18; 6,12; 2 Tim 4,7).

Zapis o Melkisedeku i Abrahamu sadrži i pouku za osobni život. I ti doživljavaš borbe vjere. One mogu snažno iscrpiti čovjeka. Đavao te napada upravo tada kada si umoran i iznutra iscrpljen. U takvim trenucima Gospodin Isus te svojim blagoslovom želi osobito ojačati u vjeri. To ti pomaže da se pravilno suprotstaviš đavlovim lukavstvima.

Mnogo godina kasnije Abšalom je u Kraljevoj dolini podigao spomenik kako

bi ostalo zapamćeno njegovo ime (2 Sam 18,18). Pri tome je previdio da je „spomen na pravednika blagoslovljen, a ime bezbožnika će istrunuti“ (Izr 10,7). Život koji je ispravan pred Bogom ostavlja blagoslov drugima, no bezbožnika se ljudi uglavnom sjećaju sa strahom i gađenjem.

Posve drugačiju namjeru imao je Jakov kada je u Betelu podigao spomenik (Post 35,14). Nakon duljeg vremena vratio se na početnu točku svog putovanja. Tamo je Bog potvrdio i njegovo novo ime i obećanje da će njemu i njegovim potomcima dati zemlju Kanaan (Post 35,10-12). Jakov nikada nije želio zaboraviti kako je Bog održao svoju riječ i kakva mu je divna obećanja GOSPODIN dao. Tome je trebao služiti spomenik u Betelu. Mi, dakle, središtem možemo učiniti sebe ili u središte postaviti Boga i njegovo postupanje s nama.

Dolina Gerar

Postanak 26,17-22

Dolina Gerar nalazi se na jugozapadu Izraela.

Izak je u tu dolinu došao nakon što je neko vrijeme boravio kod Filistejaca.

Prije toga ga je glad potakla da ode tim neprijateljima. Time se doveo u još veću opasnost. Morao je, naime, strahovati da bi ga Filistejci mogli ubiti zbog njegove lijepe žene (red. 7).

Filistejci su zatražili od Izaka da ode od njih te je tako došao u tu dolinu. Sada je bio jasno odijeljen od njih, iako nije živio daleko od njih. U dolini Gerar je već prije bio živio njegov otac Abraham. Znakovi negdašnje prisutnosti njegova oca još su bili tamo: životno važni zdenci. Ali Filistejci su ih u međuvremenu bili zatrpali. Kada je stigao, Izak je ponovno počeo kopati zdence. U toj dolinskoj ravnici, naime, nije bilo vodotoka koji bi pouzdano mogao osigurati potrebnu količinu vode za njegova stada. Zdenci koje je trebalo ponovno iskopati vjerojatno su bili neka vrsta bunara iz kojih se zahvaćala podzemna voda.

Čim bi Izak ponovo osposobio neki bunar, Filistejci bi ga zbog toga počeli uznemirivati i osporavati mu vodu. Tek treći otkopani bunar mogao je koristiti za sebe. Svakom od njih je dao ime. Na piši u tablici njihove nazive i značenja:

Ime	Značenje	Misao
Redak 20:		Svađa je djelo tijela (Gal 5,20). Nažalost, do svađe može doći i između braće i sestara u vjeri (Post 13,7).
Redak 21:		„Za ljubav moju oni su mi neprijatelji“ (Ps 109,4). Neprijateljstvo je iskusio i Gospodin Isus.
Redak 22:		„Rasprostranio si me kada bijah u tjeskobi“ (Ps 4,1). David je doživio to da ga je Bog izbavio kada su ga pritiskali neprijatelji.

I ti ćeš imati slična iskustva ako budeš tražio Božji blagoslov. On ti je u potpunosti na raspolaganju (Ef 1,3).

Biblija je poput zdenca iz kojeg izvire blagoslov; ali ga često nećeš pronaći pri prvom čitanju, jer nije na površini. Moraš se dublje baviti Božjim mislima kako bi otkrio blagoslov.

Kako se to postiže? Tako što ne samo što ćeš odvojiti vrijeme za čitanje Biblije, nego i za to da razmišljaš o pročitanim. Zatim uvijek iznova moli Boga za razboritost i mudrost kako bi bolje razumio njegove misli.

Izak je morao učvrstiti duboki zdenac, inače bi se okno srušilo prije no što bi se stiglo do podzemne vode. Tako treba biti i s tvojim pristupom čitanju Biblije: kada uvidiš nešto iz Božje riječi, potrebno je da tu istinu „učvrstiš“ kroz poslušnost te je tako učiniš stvarnošću u svom životu. Tada možeš nastaviti istraživati Riječ i kopati dublje. Pri tome ne raste samo razumijevanje nego, prije svega, radost u Božjem blagoslovu.

Kao što su Filistejci ponovno zatrpali iskopane zdence, tako tebi svijet želi pokvariti radost u blagoslovu koji si otkrio u Bibliji.

Na što se misli pod svijetom?

- Radi se o društvenom sustavu koji želi imati uspjeh i radost bez Boga.

- Đavao u njemu preuzima vodstvo, jer je on knez i bog ovoga svijeta (Iv 12,31; 2 Kor 4,4).

- Svijet može biti religiozan (Rim 2,17-24), uljuđen (Rim 2,1-5), tradicionalan (Kol 2,8) i pokvaren (Ef 2,1-3).

- Svijet se čovjeku obraća na svim razinama: požudom tijela, požudom očiju i ohološću života (1 Iv 2,16).

- Vjernik ne treba imati zajedničke sklonosti sa svijetom (Rim 12,2; Jak 4,4); ali on živi u svijetu. Zato je važno jasno zauzeti stav prema njemu.

Svijet ti, osobito u svom religijskom obilježju, želi oduzeti radost u Božjoj riječi. On „zatrpava stare zdence“ tako što poznate biblijske istine prikazuje kao nešto što se danas više ne može provoditi u djelo. Da tvoja vjera ne bi bila uzdrmana, pozvan si djelovati. Istražuj Bibliju srcem i razumom dok ne dobiješ jasnoću. To će dati snažan temelj tvom životu vjere. Tada ćeš, kada neprijatelj neku istinu dovede u pitanje, s uvjerenjem moći reći: Tako je pisano! (Mt 4,4.7.10).

Za istraživanje Božje riječi potrebna je i ustrajnost: nikada ne odustaj od čitanja Biblije! Ako ti neki odlomak nije jasan, ako ti se čini pretežak ili nerazumljiv, nastavi čitati dokle god na nekom drugom mjestu ne pronađeš nešto korisno za sebe.

*Patrick Margraf
(nastavlja se)*

Rat između Izraela i Irana – ima li to veze sa mnom?

Rakete lete, gradovi gore, ljudi umiru. „Teheran gori“, rekao je jedan visoki izraelski političar.

Rat između Izraela i Irana upravo potresa svijet. Što sve to znači – i što možemo iz toga naučiti? Evo tri poticaja za razmišljanje o tome.

1. Danas snažan – sutra krhak: moć se može brzo okrenuti

Trenutno to izgleda jasno i nepromjenljivo: Izrael je tehnički nadmoćan, ima potporu SAD-a, a Iran kao da nema izgledâ. Pozadina rata je obogaćivanje urana u Iranu. Režimu te zemlje predbacuje se da radi na izradi atomskih bomba. Kako će ta zemlja dugoročno izdržati te napade Izraela? No Božja riječ pokazuje da će se odnosi u budućnosti korjenito izmijeniti.

Nakon takozvanog uzeća, ili uznesenja vjernikâ (1 Sol 4,15-17), započet će teško razdoblje: doba nevolje (Mt 24,1-28; Dan 9,26.27). Tada će „kralj sjevera“ – s velikom vjerojatnošću savez sačinjen od Sirije, Iraka, Jordana, Libana i dijelova Turske uz sudjelovanje Irana – čak dva puta napasti Izrael. Ta će sila „kao poplava“ proći kroz zemlju (Iz

8,7.8; Iz 28-29). I Jeruzalem će biti pogođen, a Izrael se tome neće moći oduprijeti.

Kako se odnosi snaga mogu tako preokrenuti? Vrlo jednostavno: Bog će to dopustiti; štoviše On će te i pokrenuti. „Na zemlji“ će upotrijebiti jednu silu koja će stajati iza tog saveza: kralja krajnjeg sjevera, to jest Rusiju (Dan 8,24; Ez 38,15; 39,2). No to će prije svega biti Božje postupanje protiv, i u budućnosti još uvijek nevjernog, Izraela s njegovim Antikristom. On će ga poniziti.

Osim toga, on će tu krizu upotrijebiti kako bi narod Izraela pozvao na obraćenje – jer su odbacili svoga Mesiju i ponovno će se odvratiti od Boga. Nažalost, samo će ostatak poslušati Božju poruku.

Što to znači za nas?

Sve ono u što ljudi danas polažu svoje uzdanje – tehnika, moć, vojska, politika – sutra se može urušiti samo od sebe. Ono na što čovjek gleda, nažalost često i mi kršćani, prolazno je i često u suprotnosti s Bogom. Tamo gdje se uzdižu i u središte stavljaju osobe, jedina noga pravoga Boga se potiskuje u stranu – bilo da je netko kršćanin ili nevjer-

nik. Samo je Bog sigurno utočište! I to za onoga tko ga prihvati kao Spasitelja i želi živjeti za njega. Gospodin Isus je onaj koji nikada ne razočara.

2. Zašto uopće postoji rat – i kako počinje?

Jedan novinski članak je to sažeo ovako: „Iz neprijateljstva nastaje rat.“ Ali gdje počinje to neprijateljstvo? Već na samom početku povijesti ljudskoga roda Kajin ubija svoga brata Abela – što je prvo neprijateljstvo među ljudima (Post 4), drugi grijeh o kojem nam govori Božja riječ. A naš Gospodin u Govoru na gori jasno kaže da ne počinje nasiljem, nego srcem. „Svaki koji se srdi na svoga brata bez razloga bit će podvrgnut sudu“ (Mt 5,21.22).

Ratovi, dakle, nisu jednostavno politički sukobi – oni imaju svoje podrijetlo u zavisti, mržnji, ponositosti i sebičnosti. Jakov o tome piše ovako: „Žudite ... ubijate ... borite se ... nemate, jer ne molite“ (Jk 4,1-3). Ove misli ne odnose se samo na svjetsku politiku – one se tiču i našeg osobnog života, naših odnosa, čak i mjesnih okupljanja i zajednice (crkve) Božje u cjelini.

Nažalost, svađe i podjele nisu rijetkost ni među kršćanima – bilo to u Korintu (1 Kor 6), u Galaciji (Gal 5,15) ili čak među Isusovim učenicima (Lk 22,24). Svađa razara – mir povezuje. Stariji vjernici moraju priznati da su često sudjelovali u svađama i nečem sličnom. Ali već ni kao mladić ili djevojka i mlada odrasla osoba možda nisi nimalo drugačiji ... Naravno, trebamo se zauzimati za istinu. To, nažalost, činimo premalo. Ali nerijetko postoji i zavist i svađa koja nema nikakve veze s istinom Božje rije-

či. Blago nama ako smo mirotvorci (na temelju Božje riječi).

3. Kako postati mirotvorac

Jednom je Gospodin Isus Krist rekao: „Blago mirotvorcima, jer će se sinovi-ma Božjim zvati“ (Mt 5,9). Možeš djelatno pomoći u rješavanju sukoba – bilo u svojoj obitelji, mjesnom okupljanju ili krugu prijatelja. Kako? Na primjer ovako:

- Živjeti poniznost: „U poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe“ (Fil 2,3).
- Zavađene ne ostavljati same: Pavao je svog prijatelja i suradnika molio da pomogne dvjema ženama koje su u svađi: „I tebe molim, vjerni suradniče, pomaži im; jer su se one u evanđelju trudile zajedno sa mnom“ (Fil 4,3). I ti možeš posredovati.
- Učiti opraštati: Ne uporno zahtijevati svoje pravo, nego opraštati – kao što je Gospodin Isus tebi oprostio. „Odjenite se, stoga, kao izabranici Božji ... u milosrdno suosjećanje, ljubaznost, poniznost uma, krotkost, strpljivost, podnoseći jedni druge i opraštajući jedan drugomu ako tko ima pritužbu na koga: kao što je Krist oprostio vama, tako i vi“ (Kol 3,12.13).

Mir ne počinje kod drugih i njihovih svađa. On počinje kod tebe. Možeš ga živjeti i tako biti primjer drugima. Tada ćeš im također moći pomoći.

Zaključak

Rat između Izraela i Irana je strašan – nema sumnje – ali nas također podsjećá na biblijske istine koje su stvarnije negoli ikada:

- Moć nije sve – uzdanje u Boga je ono što vrijedi.
- Rat počinje u srcu – preispitaj svoje srce pred Gospodinom!
- Možeš biti mirotvorac – ne čekaj da drugi počnu.
- Rat još dugo neće završiti – trajat će dokle god se Krist ne pojavi u slavi. Očekuj ga već prije toga: u pogledu uzeća (uznesenja u nebo)!

Manuel Seibel

Folge mir nach 7/2025

Drži čvrsto!

To što već imate držite čvrsto dok ne dođem.

Otkrivenje 2,25

Bog nam svoje misli prenosi u Bibliji. Putem apostola Pavla osobito nam je dao uvid u ono što se tiče nas kršćana. Primjerice, u poslanici Rimljanima upoznajemo potpun opseg našeg spasenja. U poslanici Efežanima upoznajemo se s našim kršćanskim položajem i istinom o Kristu i Njegovoj crkvi.

Ako čitamo Božju Riječ te u svojim srcima prihvaćamo ono što ona uči i ispunjavamo je provodeći to u djelo, biblijska istina postaje naše osobno vlasništvo. To dragocjeno blago nosimo sa sobom na svojem putu vjere, kako bismo mu se mogli neprestano radovati i duhovno djelovati u skladu s njim.

Ali postoji neprijatelj koji bi nam htio oduzeti istinu. Đavao koristi sva moguća sredstva za to da napadne Riječ Božju izazivajući sumnje u nju ili miješajući s njom ljudsko razmišljanje. Stoga se mora ozbiljno shvatiti Gospodinov poziv: „To što već imate držite čvrsto dok ne dođem.“

To podrazumijeva poznavanje i čuvanje biblijske istine u svim njezinim potankostima. Ne bismo je trebali zanemariti ni u pogledu nauka ni u pogledu provođenja u djelo. Sada na svršetku kršćanskog razdoblja, kada je pad kršćanstva dosegao žalosno stanje, Božja nam je milost osobito potrebna. Dostupna je, tako da ponizno i zahvalno čuvajmo ono što nam je povjereno dok Gospodin ne dođe.

iz dnevnog čitanja “Dobro Sjeme”

Krist u Jeremiji - Krist i Jeremija

„Kada je Isus došao na područje Ceza-reje Filipove, upita on svoje učenike, rekavši: Što govore ljudi da sam ja, Sin čovječji? Oni odgovoriše: Neki vele da si Ivan Krstitelj, neki da si Ilija, a drugi da si Jeremija ili jedan od proroka.“

Mt 16,13.14

Kada je Gospodin Isus jednom upitao učenike za koga ljudi drže njega, Sina Čovječjega, među ostalima je spomenut i prorok Jeremija. Vjerojatno su ti ljudi prepoznali sličnosti između Gospodina Isusa i proroka Jeremije. Želimo pobliže razmotriti neke usporedne značajke.

Jeremijino doba i suvremenici

Jeremija je svoju službu započeo kao mlad čovjek, s dvadesetak godina, u trinaestoj godini vladavine kralja Jošije (Jer 1,2), koji je vladao nad Judom. Pet godina kasnije u Hramu je ponovno nađen Zakon (2 Kr 22,3.8), i iste godine je u Jeruzalemu proslavljen veliki blagdan Pashe (2 Ljet 35,18.19). Nažalost, povoljne obnove kralja Jošije nisu dovoljno utjecale na narod – čak ni na Jošijine vlastite sinove. Njegova tri sina (Joahaz, Jojakim, Sidkija) i njegov unuk (Jojakin), koji su nakon njega stupili na prijestolje, postupali su bezbožno. Na

kraju su Sidkijina vladavina i kraljevstvo Jude završili trećim i konačnim odvođenjem u Babilon. Jeremijina služba završila je nekoliko godina nakon toga.

Krist i Jeremija – planirani pokušaj ubojstva i prezren u domovini

„No Isus im reče: Nije prorok bez časti, osim u svome zavičaju i među svojom rodbinom i u svome domu.“

Mk 6,4

Jeremija je potjecao iz Anatota, svećeničkoga grada (usp. Jš 21,18), udaljenog oko pet kilometara od Jeruzalema. U Jeremiji 11,21 izvještava se da su ljudi iz Anatota nakanili ubiti Jeremiju. No Gospodin je Jeremiji otkrio taj naum i na taj način ga osujetio. Taj događaj neizbježno podsjeća na Gospodina Isusa, koji je tijekom svoje javne službe također djelovao u svom zavičaju, Nazaretu, i bio – odbačen. Kada je bio nastupio u sinagogi u Nazaretu, slušatelji su se razgnjevili. Njihov je gnjev išao tako daleko da su ga htjeli baciti s ruba stijene. No i taj pokušaj ubojstva bio je osujećen, jer je Gospodin Isus, jednostavno, prošao posred njih i otišao (Lk 4,16-30).

Još jedna zanimljiva usporednica očita je u izrazu iz Jeremije 29,27. Tamo se Je-

remija u pismu jednoga lažnog proroka naziva „Jeremijom iz Anatota“. Možda je grad zbog progonstva Abijatara (1 Kr 2,26) došao na loš glas. U Isusovo doba ni Nazaret nije bio osobito cijenjen (Iv 1,46). Tako je Gospodin Isus više puta u pogrđnom smislu nazivan „Nazarećaninom“ (među ostalim Iv 18,5; Iv 19,19).

„Čuvši to, svi se u sinagogi ispuniše gnjevom pa poustajашe i izguraše ga iz grada; i odvedoše ga na rub brijeга na kojemu bijaše sagrađen njihov grad, da ga strmoglave.“

Lk 4,28.29

Krist i Jeremija – okruženi licemjerima

„I reče im: Pisano je: Dom će se moј zvati Dom molitve, a vi ste od njega načinili špilju razboјničku.“

Mt 21,13

U Jeremiji 7 Bog poziva Jeremiju da stane na vrata Hrama kako bi im odande probudio savjest, upravo u pogledu omalovažavanja Hrama, prema kojemu su se odnosili kao prema razboјničkoј špilji (Jr 7,11). Kada je Gospodin Isus mnogo godina kasnije istjerao trgovce i mjenjače iz istoga hrama, naveo je upravo taj redak. U oba slučaja razotkriveno je religijsko licemjerje naroda. No njegove riječi nisu dovele do obraćenja, nego su još više raspirile mržnju mnoštva. U oba slučaja Bog je odgovorio sudom: Jeruzalem je u doba Jeremije bio osvoјen od strane Babilonaca i Hram je bio razoren. Slično se dogodilo i 70. godine po Kristu: tada su Hram razorili Rimljani.

Krist i Jeremija – među onima koji žele uhvatiti u riječi

„I poslaše mu neke od farizeја i od herodovaca da ga uhvate u riječi.“

Mk 12,13

Pismoznanci su više puta pokušali Gospodinu Isusu postaviti zamke pitanjima i tako ga dovesti u poteškoće (usp. npr. Lk 11,53; 20,20). Slično se već dogodilo proroku Jeremiji; i njemu su se suprotstavili ugledni učenјaci. Htјeli su ga „udariti jezikom“ (Jer 18,18). Time se vjeroјatno misli na to da su želјeli izazvati proroka na rasprave kako bi ga uhvatili u riječi i ušutkali. Mnogi napadi na Gospodina Isusa svaki put pokazuju njegovu nadmoćnu mudrost. Tako Mateј nakon jednog napada zaključuje: „I nitko mu nije mogao odgovoriti ni riječi, niti ga se od toga dana itko usudio išta pitati“ (Mt 22,46).

Krist i Jeremija – izrugivani od neprijatelја

Po sav dan proklinju me neprijatelj moјi; oni koji su bjesni na me, protiv mene se zaklinju.

Ps 102,8<9>

Ova usporednica je doјmlјiva: Jeremija u Jeremiji 20,7 kaže: „Svakodnevno sam na podsmјeh, svatko me ismijava.“ S jedne strane doživlјavao je javni otpor uglednih učenјaka, a, s druge strane, i sav se narod smijao i rugao Jeremiji. Isto je vrijedilo i za Gospodina Isusa. To je u jednom psalmu proročki izraženo ovako: „Oni koji na vratima sjede, protiv mene govore; i bijah pjesma pijancima“ (Ps 69,12<13>).

„Oni koji me vide svi mi se izruguju: puće usnu, odmahuju glavom.“

Ps 22,7<8>

Krist i Jeremija – u žalosti zbog naroda

„A kada se približio i ugledao grad, zaplaka nad njim.“

Lk 19,41

„Prorok plača“ – pod tim imenom je Jeremija poznat do danas. S pravom, jer više puta spominje svoju žalost nad Božjim narodom, osobito u Tužaljka-ma (Jr 8,23; Tuž 1,18; 2,11 itd.). Njegova središnja poruka Judi bila je osuda, jer se narod unatoč Jošijinoj obnovi nije istinski obratio Bogu. U svojoj neposlušnosti je davao prednost drugim bogovima pred pravim Bogom. Ta činjenica, najavljena osuda, predstojeće odvođenje u sužanjstvo i razaranje Jeruzalema ispunili su Jeremiju tugom. Njegova je tuga bila velika, jer se tijekom njegove duge službe (oko četrdeset godina) narod u velikoj većini nije obratio – možda uz iznimku pojedinaca. Jeremija je na kraju doživio kako se ispunila proročki najavljena osuda.

I Gospodin Isus je plakao gledajući voljeni grad Jeruzalem. Kao i Jeremija, žalio je zbog predstojeće osude nad narodom i gradom. On je sijač koji je sa suzama sijao (Ps 126,6a). No čak ni njegova savršena služba nije dovela do obraćenja – ali će se ono jednoga dana dogoditi (Iz 10,21 itd.)!

Krist i Jeremija – u jami smrti

„Nemoj dati jami da nada mnom usta svoja zatvori.“

Ps 69,15<16>

Jednoga dana Jeremija je bio bačen u jamu. „Tada oni uzeše Jeremiju i bacīše ga u bunar Malkije, sina Hameleko-va, koji bijaše u dvorištu zatvora; i spu-stiše Jeremiju konopcima. A u bunaru nije bila voda, nego blato. Tako Jeremi-ja potonu u blato“ (Jr 38,6; usp. i Tuž 3,53-55). Bog se pobrinuo da Jeremija bude spašen iz jame i ostane na životu.

Pisci psalama proročki ukazuju na Isu-sove patnje kada govore o dubokom blatu bez dna i o najdubljoj jami (usp. Ps 69,1<2>.2<3>.14<15>; 88,6<7>).

Za razliku od Jeremije, Gospodin Isus je otišao u smrt. Tek tada je bio izveden iz jame (usp. Ps 40,2<3>).

„Položio si me u jamu najnižu, u tamu, u dubine. Teško me pritišće gnjev tvoj, izmučio si me svim valima svojim. Se-lah.

Ps 88,6.7<7.8>

Krist i Jeremija – dvije razlike

Dosad su već postale jasne neke uspo-rednice između proroka i života Gospo-dina Isusa, no – kao i kod svih predslī-ka Krista u Starom zavjetu – postoje i neke razlike:

Jeremija je bio pobožan čovjek koji je stajao na temelju Zakona. Razumljī-vo je (i u skladu s Božjim mislima) da je želio osvetu nad svojim neprijateljī-ma (npr. Jr 11,20; 15,15; 20,12). Nasu-prot tome, Isus Krist je u svakom po-gledu ispunio proroštvo o sebi: „po-sredovao je za prijestupnike“ (Iz 53,12). Tijekom više od četrdeset godina svo-je službe Jeremija je također proživio neke teške trenutke. Tako je na jednom mjestu prokleo dan svojega rođenja (Jr 20,14ss.). Gospodina Isusa, napro-

tiv, obilježava nepokolebljivo uzdanje u Boga (Ps 22,10-11).

„Jer Zakon bijaše dan po Mojsiju, a milost i istina postade po Isusu Kristu.“

Iv 1,17

„Na tebe se oslanjam od rođenja, od utrobe majke moje ti si Bog moj.“

Ps 22,10<11>

Krist u Starom zavjetu

„Istražujte Pisma ... i ona su ta koja svjedoče za mene.“

Iv 5,39

Tijekom našega kratkog pregleda proroka Jeremije vidjeli smo neke usporednice sa životom Gospodina Isusa i sigurno bi ih se moglo naći još. Pri tome, na primjer, mislim na 26. poglavlje, gdje

su Jeremiju htjeli osuditi na smrt jer je objavio poruku koju oni nisu željeli čuti.

Proučavanjem tih usporednica postaje jasno da je Jeremija samo sjena i da ga Gospodin Isus nadilazi u svim vidovima. Ipak, bolje upoznajemo Krista kada tekstove Staroga zavjeta čitamo s tog gledišta da oni govore o Njemu (usp. Lk 24,27).

„A kada je Jeremija prestao govoriti sve što mu je GOSPODIN bio zapovjedio da govori svemu narodu, svećenici i proroci i sav narod pograbiše ga govoreći: JAMAČNO ćeš umrijeti!“

Jer 26,8

„A oni povikaše: Ukloni, ukloni, razapni ga!“

Iv 19,15

Alexander Wunn

Folge mir nach 12/2025

Rješenja za “Doline u Izraelu”

dolina / bregova

Sidim / Jizreel / Refaimska / sina Hinomova / Akor

kralj pravедnosti / mir / svećenik Boga / desetinu / Sinom Božjim

Esek / Svađa

Sitna / Neprijateljstvo

Rehobot / Prostor ili rasprostranjenost

Pomoć na putu vjere

Božansko Srce

„Sažalio se nad njima.“

Matej 9,36

„Gospodin je vrlo suosjećajan i milosrdan.“

Jakovljeva 5,11

Ali tko može,

Tvoj put služenja,

Tvoje korake udaljene od zla,

Tvoju strpljivu ljubav prema nama,

Ljudskim jezikom ispričati?

Nad svime, Tvoja savršena dobrota

Uzvisila se božanski blagoslovljena;

Siromašna srca pritisnuta tugom

Uvijek su nalazila odmor u Tebi!

„Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina.“ Putem Božjih djela saznajem što je bilo u Božjem srcu. On je mislio na moje stanje dok sam bio samo grešnik i trebao njegovu ljubav – Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Krist umro za nas dok smo još bili grešnici. Imam, dakle, Božje srce kao izvor i početak svega.

On može suosjećati s najvećom nježnošću, jer je došao u samo središte naše bijede. Ako čovjek nije imao srce za Krista, Krist je imao srce za čovjeka.

U Isusu ima dovoljno srca da otvori srce i najgorem grešniku. Grešnik nalazi oslonac u Božjem srcu kada ga ne može pronaći u vlastitom. Žena koja je bila grešni-

ca mnogo je ljubila, jer joj je mnogo bilo oprošteno. Slomljeno srce susrelo je Božje srce, a Božje srce susrelo je slomljeno srce. Divno je kad ljudsko srce zaista susretne Božje srce.

Božja ruka nikada ne djeluje drugačije osim u skladu s Njegovim srcem, punim beskrajne ljubavi prema nama ... Čak i kad dopusti ili pošalje tugu, to je iz ruke koja nikada ne griješi niti propušta postupati u skladu sa srcem čija je ljubav savršena.

Isus je mogao reći: „Proslavio sam te.“ Što mu je više zla bilo učinjeno dok je bio ovdje, to je Otac bio više proslavljen. U Njemu nikada nije bilo razdraženosti; nijedno protivljenje nije ga spriječilo da ima isto srce za čovjeka i za Boga.

Kada promatramo Kristov život ovdje dolje, i kakvi su mu bili srce i pobude, kako li smo mi samo površni! ... i kako su duboke i izvan dosega našeg pogleda bile patnje njegove duše!

Slomljeno srce prikladno je za Boga, koji liječi srca.

Što god u nama izazove brigu, izaziva Božju brigu za nas.

Mnogo je više stvarnosti u živoj, ljubaznoj brizi za nas negoli smo svjesni. Gospodin se trudi uvjeriti nas u svoju ljubav, nagovoriti nas na svoju ljubav. „Vi ste vredniji od mnoštva vrabaca.“

„Oče sveti, čuvaj u svome imenu one koje si mi dao, da budu jedno kao mi.“ On ih stavlja pod zaštitu imena „sveti Otac.“ On očekuje da budu čuvani sa svom Očevom nježnošću.

Vjerujmo mu više; tražimo više od Njega; nikada ne možemo očekivati previše naklonosti od Onoga koji radi nas nije poštedio svoga Sina.

Krist će biti pouzdan prijatelj. Čak i ako počnemo tonuti u vodi, ispružit će svoju ruku i podići nas. Divno je imati Njegovu ruku u svakoj okolnosti, čak i onda ako je skliznuće naše gone bilo to što ga je navelo da je ispruži.

Praktično posvećenje

„Ispunjeni plodovima pravednosti, koji su po Isusu Kristu, na slavu i hvalu Božju.“
Filipljanima 1,11

*Naš Otac bdije nad nama
budnim okom, danju i noću.
Želi vidjeti plodove
kod svoje otkupljene djece.*

Ti kažeš da si u Kristu ... ako si u Kristu, Krist je u tebi: onda dopusti da vidim Krista, i ništa drugo.

Apostol moli za ... Filipljane ... „da budete iskreni i besprijeekorni za dan Kristov“ – bez ijednog posrtaja na čitavom putu do Gospodinovog dolaska.

Stalna svjesnost *milosti*, u Božjoj prisutnosti, tajna je svake svetosti, mira i mirnoće duha.

Kad bih želio opisati svetog čovjeka, opisao bih ga kao onoga tko uvijek misli na Očevu ljubav i Sinovljevu milost, a nikada na sebe.

Jesi li pažljiv u pogledu toga da izbjegneš sve što obeščlašćuje Krista? Što god uništava Kristov karakter pred ljudima, zaista je pad, čak i ako se radi o nečem što ne mora nužno biti težak grijeh.

Značajke koje Krist uzima u svezi s ovim posljednjim danima su „sveti, istiniti“. Da, to je karakter koji on uzima, i to je ono što on, neposredno uoči svog dolaska, želi vidjeti i kod svojih, u njihovom življenju. Moramo paziti na sebe i na svoju braću da tako i bude.

Ne vjerujem da se ljudi koji su zaista izišli iz Rimljanima 7 vraćaju u to. Netko je možda zaista primio oprostjenje grijeha i radost, ali još uvijek nije upoznao sebe; no da bi dobio oslobođenje, nužno je upoznati sebe ... Dokle god nismo oslobođeni, grijeh vlada; a kada smo oslobođeni, Krist je naša snaga.

Ako si u napasti, kušniji, gledaj izravno u Njega; malo-pomalo naviknut ćeš se vjerovati u Njegovu dobrotu, iako je, naravno, potrebno stalno joj se utjecati: ali oko uprto u Njega, obznanjuje Njega srcu. Gledanje u Njega, koji nas izbavlja od nas samih, isključuje svaku misao o samome sebi i posvećuje nas ... na praktičan način.

Općenito, oni koji mnogo govore o tome da su „mrtvi naravi“, to čine zato što nisu mrtvi ... U poslanici Rimljanima nalazimo „mrtvi grijehu“, „mrtvi zakonu“... također piše: „ako je Krist u vama, tijelo je mrtvo zbog grijeha.“ Ali izraz „mrtav naravi“ potpuno je nepoznat Pismu, i riječju i mišlju.

Čuvajmo se, u onom najobičnijem, svakodnevnom, prvog koraka koji bi nas odvojio od one unutarnje svetosti i odijeljenosti srca za Njega koja nam daje Njegovu tajnu: svjetlo odozgor na sve što je oko nas; jer Gospodinova je tajna s onima koji ga se boje.

Nikada nemamo isprike za bilo kakav grijeh, djelom ili mišlju, jer Kristova milost dovoljna je za nas, a Bog je vjeran da ne dopusti da budemo kušani više negoli možemo podnijeti.

Istražujući što je ugodno Gospodinu ... *Je li* to naša jednostavna namjera? U bilo kojem, najobičnijem postupanju u životu naše bi pitanje trebalo biti: je li to ugodno Gospodinu? Kod kupnje odjeće, primjerice, pitanje ne bi smjelo biti samo: Odgovara li mi to? nego: Je li to ugodno Gospodinu? Odgovara li to njemu?

J. N. Darby
Pilgrim Portions

Biblijske slike i simboli

Mana

Mana je dobila ime po pitanju koje su Izraelci postavili kada su je prvi put vidjeli na svom putovanju kroz pustaru: Man hu [Što je to]? (Izl 16,15). Ni mi ne znamo točno kakva je to bila hrana koju je izraelski narod jeo za vrijeme svog četrdesetgodišnjeg putovanja pustarom. Mana je sadržavala sve što je čovjeku potrebno za život. Božja riječ govori o „kruhu s neba“ (Izl 16,4), „nebeskom kruhu“ (Ps 105,40), „nebeskom žitu“ i „kruhu jakih“ (Ps 78,24.25). Mana dakle nije bila zemaljska, naravna hrana. To je potvrđeno u 1 Kor 10,3, gdje se naziva „duhovna hrana“, i to zbog toga što je nadnaravnog podrijetla te ima i duhovno značenje.

Značenje mane objašnjeno je u Ivanu 6. Mana je slikovit prikaz Božjeg Sina, koji je s neba sišao na zemlju. On je taj „istinski kruh s neba“, „Božji kruh“, „živi kruh“ i „kruh života“ (Iv 6,32.33.35.48.51). Sa sedmerostrukim, božanski savršenim svjedočanstvom potvrdio je da je On sišao s neba kao istinska mana (rd. 32.33.38.41.50.51.58; u red. 42 su to rekli Židovi). No za razliku od mane, koja je služila za održanje naravnog života Izraelaca, „jedenje“ kruha života ima dvostruko du-

hovno značenje. Gospodin Isus u redcima 50-53 najprije kaže da svaki koji jede od toga kruha prima vječni život. Jedenje njegova tijela i pijenje njegove krvi je prihvaćanje vjerom njegove pomirbene smrti, to jest, vjere u njegovo djelo. Tek od retka 54 pa nadalje riječ je o trajnijem ili opetovanom jedenju i pijenju; time se misli na stalno bavljenje Kristovom žrtvenom smrću te na hranjenje i jačanje vjere koje proizlazi iz toga. No sve to treba duhovno razumjeti, i to nema nikakve veze s Gospodnjom večerom. Vanjskim sudjelovanjem u kruhu i čaši ne prima se vječni život.

„Skrivena mana“ (Otk 2,17) je aluzija na vrč s manom u Kovčegu saveza, koji je po Mojsijevoj zapovijedi bio položen ispred svjedočanstva (Izl 16,33s.; Heb 9,4) te je trebao biti trajni podsjetnik na hranjenje izraelskog naroda u pustinji. Pobjednici u Pergamu su ukazivanjem na to jelo bili ohrabreni na to da i njihovo zajedništvo s uniženim Kristom neće biti zaboravljeno u vječnosti.

Glad

U Bibliji se izvješćuje o mnogim gladima u kanaanskoj zemlji: prva je nastala u doba Abrahama, koji joj je poku-

šao umaknuti odlaskom u Egipat (Post 12,10-13,4). Druga je nastala u doba Izakova života, koji je pobjegao Filistejcima (Post 26). Sedmogodišnja glad u Post 41,53ss., koju je bio prorekao Josip, pogodila je „sve zemlje“ i na posljetku dovela do ponovnog sjedinjenja s njegovim ocem i njegovom braćom. Knjiga o Ruti započinje s glađu u Betlehemu, „kući kruha“, zbog koje je Elimeleh sa svojom obitelji pobjegao u Moab (Rut 1). I u doba tri i pol godine suše u Izraelu u doba Ilije (1 Kralj 17ss.; Jk 5,17) vladala je glad, kao i u doba njegovog nasljednika Elizeja (2 Kralj 4,38; 6,25; 8,1). U NZ-u se na jednom mjestu izvješćuje o gladi u doba cara Klaudija (Dj 11,28).

Prema Pnz 11,16.17 Bog će, ako se izraelski narod okrene drugim bogovima, zatvoriti nebo da ne pada kiša i zemlja ne donosi svoj plod. Posljedica toga bit će glad u kanaanskoj zemlji. Glad koja se spominje u 2 Kralj 8,1 bila je izričito poslana od GOSPODINA (usp. Ps 105,16; Ez 36,29). Nedostatak kruha, životno važne hrane, slika je duhovnog siromaštva i oskudice. To se jasno vidi u usporedbi o izgubljenom sinu, koji je na svršetku svog pogrešnog puta zapao u glad, koja je na kraju poslužila tome da se on vrati svome ocu (Lk 15,11-32).

U Amosu 8,11 Bog kaže izraelskom narodu: „Evo, dani dolaze, govori Gospodin BOG, kada ću u zemlju poslati glad; ne glad kruha, ni žeđ za vodom, nego slušanja riječi GOSPODINOVIH.“ Samo putem živoga kruha s neba, Sina Božjega, koji je položio svoj život za grešnike, može zauvijek biti utažena glad duše (Iv 6). Ali i za vjernike koji trpe duhovnu oskudicu jedina moguća pomoć je povratak Gospodinu.

Ječam

Ječam predočuje život uskrsnuća. Izraelski narod je prvoga dana u tjednu (nedjelja) nakon Pashe morao prinijeti snop prvina nove žetve (Lev 23,9-14). Taj snop je slikovit prikaz uskrsloga Krista, jer on je taj koji je uskrsnuo prvoga dana u tjednu nakon Pashe. Da je kod tog snopa prvina riječ o ječmu, to se može zaključiti iz toga da je sedmo od deset zala nad Egiptom, to jest tuča, pogodila i ječam, koji je već bio u klasu, dok pšenica dozrijeva nešto kasnije te je zbog toga bila pošteđena (Izl 9,31s.)

Kratice:

s. slijedeći redak ili poglavlje

ss. slijedeći redci ili poglavlja

Arend Remmers

Biblische Bilder und Symbole

Karta Izraela s dolinama

